

Kommunledningskontoret
Erik Joachimsson

Kommunstyrelsen

Återrapportering av uppdrag att se över hembygdsföreningars hemvister och förutsättningar

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 20 oktober 2025 (§ 134) att uppdra till kommunledningskontoret att, i samarbete med bildningsförvaltningen, se över Danderyds kommuns hembygdsföreningars hemvister och de förutsättningar som gäller för dessa.

Kommunledningskontoret och bildningsförvaltningen har utrett frågan i enlighet med kommunstyrelsens uppdrag. Utredningen visar att det i Danderyds kommun finns fyra hembygdsföreningar som kultur- och fritidsnämnden tillhandahåller lokaler till hyresfritt. Samtliga har även fått verksamhets- och arrangemangsbidrag under 2025.

Sammantaget betalades under 2025 verksamhets- och arrangemangsbidrag till dessa fyra föreningar om totalt 68 000 kronor samt betalda hyror om totalt cirka 870 000 kronor.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner återrapporteringen av uppdraget om att se över hembygdsföreningarnas hemvister och förutsättningar.

Kommunstyrelsens uppdrag av den 20 oktober 2025 (§ 134) är därmed verkställt.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 20 oktober 2025 (§ 134) att uppdra till kommunledningskontoret att, i samarbete med bildningsförvaltningen, se över Danderyds kommuns hembygdsföreningars hemvister och de förutsättningar som gäller för dessa. Centrala frågeställningar i uppdraget är huruvida föreningarna har liknande förutsättningar att verka lokalt samt vilka likheter och skillnader som finns för föreningarnas sätt att arbeta och hysas in i kommunens olika lokaler.

Enligt uppdraget ska ärendet återrapporteras till kommunstyrelsen senast under tredje kvartalet 2026.

Kommunledningskontorets utredning

Kommunledningskontoret har utrett ärendet i samarbete med bildningsförvaltningen. Utredningen visar att det i Danderyds kommun finns fyra hembygdsföreningar. Kultur- och fritidsnämnden tillhandahåller lokaler

Datum
2026-05-19**Diarienummer**
KS 2025/0356Kommunledningskontoret
Erik Joachimsson

till samtliga hyresfritt. Samtliga har även fått verksamhets- och arrangemangsbidrag under 2025. Nedan följer en närmare redogörelse för respektive förening.

Sällskapet Amorina, som är Stocksunds hembygdsförening, bildades 1971 och har cirka 450 medlemmar. Föreningen erhåller cirka 15 000 kronor i bidrag från kultur- och fritidsnämnden. Föreningens ursprung ligger i en ABF-studiecirkel som startade redan på 1950-talet. Deltagarna samlade då material om Stocksunds historia, och dessa foton, kartor, böcker och dokument utgör idag grunden i föreningens arkiv. Sällskapet har lokaler vid Stocksunds bibliotek¹ där även dess arkiv finns och lokalhyran om cirka 198 000 kronor betalas av kultur- och fritidsnämnden. Sällskapet Amorina använder vid behov även lokaler i Cedergrenska tornet för möten och arrangemang. För sammankomster i Cedergrenska tornet betalas hyra per tillfälle. Om föreningen vill hyra Djursholms slott betalar den 50 procent av ordinarie pris för den aktuella dagen.

Danderyds Hembygdsförening bildades 1941 och verkar i västra Danderyd med cirka 550 medlemmar. Föreningen erhåller cirka 15 000 kronor i bidrag från kultur- och fritidsnämnden. Föreningen arbetar för att värna, vårda och visa upp hembygden. Föreningen arrangerar valborgs- och midsommarfiranden, driver verksamhet vid Båtsmanstorpet, ger ut tidskriften Danderydiana och sköter ett eget arkiv. Föreningen har lokaler vid Nora herrgård² där även dess arkiv finns. Lokalhyran om cirka 319 000 kronor betalas av kultur- och fritidsnämnden. Vill föreningen hyra Djursholms slott betalar den 50 procent av ordinarie pris för den aktuella dagen.

Samfundet Djursholms forntid och framtid bildades 1923 och har cirka 870 medlemmar. Föreningen erhåller cirka 23 000 kronor i bidrag från kultur- och fritidsnämnden. Samfundet arbetar för att samla, bevara och bearbeta material om Djursholms historia samt för att tillgodose historiska och konstnärliga krav vid förändringar och utveckling i samhället. Föreningen disponerar lokaler i den östra flygeln³ på Djursholms slott där även dess arkiv finns. Lokalhyran om cirka 318 000 kronor betalas av kultur- och fritidsnämnden. Enligt bilagan "Regler och avgifter för att nyttja festvåningen på Djursholms slott" tillhör Samfundet Djursholms forntid och framtid kategori 3. Föreningen betalar därför ingen lokalhyra för festvåningen på Djursholms slott och endast halv kuvertavgift. Bakgrunden till att Samfundet Djursholms forntid och framtid placerats i kategori 3 är att föreningen, till skillnad från övriga hembygdsföreningar, tidigare inte haft tillgång till egen möteslokal i kommunala lokaler utöver Djursholms slott. Föreningen medgavs därför avgiftsfri lokalhyra för festvåningen samt halv kuvertavgift. Föreningen disponerar numera även lokaler i den östra flygeln.

¹ Enligt uppgifter hyr sällskapet Amorina en lokal på Stocksunds bibliotek av Balder

² Danderyds Hembygdsförening: 157 kvm på Nora Herrgård

³ Samfundet Djursholms forntid och framtid: 196 kvm östra flygen på Djursholms slott

Kommunledningskontoret
Erik Joachimsson

Föreningen har också historiskt bidragit med inventarier och konst till slottsmiljön.

Enebybergs Gårds Förening bildades 1979 och har cirka 450 hushåll som medlemmar. Föreningen erhåller cirka 15 000 kronor i bidrag från kultur- och fritidsnämnden. Enebybergs gård ägs av Djursholms AB och hyrs ut för konferens- och restaurangverksamhet. Föreningen har inga egna lokaler i gården men önskar på sikt kunna placera hela sin verksamhet i någon av byggnaderna där. Bildningsförvaltningen framhåller att det råder ett gott samarbete mellan den nuvarande entreprenören och föreningen. Detta har resulterat i ett samarbetsavtal – i linje med entreprenörens hyresavtal – som ger föreningen tillgång till gården vid vissa sammankomster och evenemang under året. Hyra betalas per tillfälle. Sedan 2023 disponerar föreningen dessutom lokaler i Träffpunkt Enebyberg⁴ för föremål och arkiv och lokalhyran om cirka 42 000 kronor betalas av kultur- och fritidsnämnden. Om föreningen vill hyra Djursholms slott betalar den 50 procent av ordinarie pris för den aktuella dagen. Bildningsförvaltningen fortsätter att följa frågan om möjliga permanenta lokaler på Enebybergs gård i framtiden.

Övrig upplysning

Det är tillåtet att ta med egen alkohol samt enklare fika, till exempel tårta eller snacks, till festvåningen på Djursholms slott. Om sällskapet önskar serverad mat behöver det anlita något av kommunens upphandlade cateringföretag.

På exempelvis Cedergrenska tornet är det däremot inte tillåtet att ta med egen alkohol eller fika. Där måste all mat och dryck beställas via uthyrarens egen catering.

Övrig lokaltillgång – Cedergrenska tornet

I gällande hyresavtal för Cedergrenska tornet avtalas förutsättningar att hyra lokaler av entreprenören. Under tiden från och med 1 september till och med 31 maj äger kommunen samt föreningar verksamma i kommunen rätt till förtur att hyra lokaler i byggnadens plan 3 samt Riddarsalen på plan 5 två kvällar i veckan för sammankomster av olika slag. Den hyra kommunen och föreningarna ska betala uppgår till 650 kr per rum och kväll.

Under tiden från och med 1 september till och med 31 maj äger kommunen samt föreningar verksamma i kommunen rätt till förtur att hyra Riddarsalen en söndagseftermiddag i månaden för sammankomster av olika slag. Vid nyttjande av denna rätt ska anmälan göras till bolaget senast en månad i förväg. Hyran för Riddarsalen uppgår till 2 500 kr för varje tillfälle.

---

⁴ Enebybergs Gårds förening: 51 kvm på Träffpunkt Enebyberg

Datum
2026-05-19**Diarienummer**
KS 2025/0356

Kommunledningskontoret
Erik Joachimsson

Om kommunen eller föreningen önskar hjälp med att öppna lokalen tillkommer en så kallad öppningsavgift på 1 500 kronor. Priser kan skilja sig åt om en annan organisation eller privat person än kommunen/föreningar önska hyra från Cedergrenska. Alla priser är exklusive moms.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret och bildningsförvaltningen har utrett frågan att se över hembygdsföreningarnas hemvister och förutsättningar. Kommunledningskontoret bedömer att kommunstyrelsens uppdrag av den 20 oktober 2025 (§ 134) är verkställt.

Konsekvenser för barn och unga

Föreliggande ärende medför inga konsekvenser för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Föreliggande ärende medför inga ekonomiska konsekvenser utöver redovisade bidrag och hyror för hembygdsföreningarna.

Carina Lundberg Uudelepp
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Återrapportering av uppdrag att se över hembygdsföreningars hemvister och förutsättningar
2. KS 2025-10-20 § 134 Antagande av regler och avgifter för att nyttja konferens- och festvåningen på Djursholms slott
3. Bilaga, Regler och avgifter för att nyttja festvåningen på Djursholms slott

Expedieras
Kultur- och fritidsnämnden